

**TITLU: STADIUL IMPLEMENTĂRII/APLICĂRII LEGII NR. 198/2023 PRIVIND
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR ȘI A ACTELOR NORMATIVE
SUBSECVENTE**

Destinatar: Comisia de Dialog Social – Instituția Prefectului Județului Hunedoara

Prezintă: Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara

Data: 02.07.2025

Cuprins:

- I. CADRUL LEGAL GENERAL**
- II. IMPLEMENTAREA ACTELOR NORMATIVE SUBSECVENTE**
- III. DOMENII CHEIE ȘI STADIUL APLICĂRII**
- IV. PROVOCĂRI ȘI RECOMANDĂRI**
- V. EXTRAS DIN RAPORTUL DE ACTIVITATE – MINISTRUL
EDUCAȚIEI, LIGIA DECA (2022–2024)**
- VI. INVESTIȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**
- VII. ALTE REALIZĂRI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**
- VIII. STADIUL IMPLEMENTĂRII/APLICĂRII LEGII NR. 198/2023 PRIVIND
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR ȘI A ACTELOR NORMATIVE
SUBSECVENTE**
- IX. RECOMANDĂRI ADMINISTRATIVE ȘI CONCLUZII**

I. CADRUL LEGAL GENERAL

Legea nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023 și a intrat în vigoare la 3 septembrie 2023.

Aceasta reprezintă pilonul principal al reformei sistemului național de învățământ preuniversitar, înlocuind Legea educației naționale nr. 1/2011.

Legea prevede o implementare etapizată, cu o durată de tranziție de 3-5 ani, susținută de o suită de acte normative subsecvente (ordine de ministru, metodologii, regulamente, norme).

Printre direcțiile strategice se regăsesc:

- modernizarea curriculumului și trecerea la profiluri de competență;
- revizuirea evaluării naționale și a Bacalaureatului;
- digitalizarea sistemului prin platformele RMU, SIIIR, EvEDU;
- întărirea eticii, incluziunii, prevenirea violenței și sprijinul psihoeducational.

Direcții strategice și obiective fundamentale

Legea nr. 199/2023 privind învățământul superior răspunde provocărilor contemporane, adaptând procesele educaționale la noile realități sociale, economice și tehnologice. Aceasta pune un accent sporit pe dobândirea de competențe relevante, pe performanța academică și pe deschiderea spre inovație.

Obiectivele principale ale legii:

1. **Corelarea programelor de studii universitare cu cerințele angajatorilor**, inclusiv prin introducerea **rutei complete de învățământ tehnologic dual**, care facilitează parcursul educațional de la clasa a IX-a până la nivelul doctoratului profesional, prin intermediul consorțiilor pentru învățământ dual.
2. **Promovarea cetățeniei active**, prin formarea studenților în vederea implicării responsabile în viața comunității.
3. **Asigurarea calității programelor de studii, a excelenței academice și a competitivității internaționale** a universităților.
4. **Valorificarea potențialului personal al fiecărui student**, pentru maximizarea șanselor de succes profesional și dezvoltare individuală.
5. **Dezvoltarea carierei didactice**, prin sprijinirea cadrelor universitare și îmbunătățirea condițiilor de formare și promovare profesională.
6. **Implementarea unor programe de studii centrate pe student**, adaptate nevoilor, aspirațiilor și diversității acestora.
7. **Sprijinirea participării studenților în procesele decizionale** de la nivelul instituțiilor de învățământ superior.
8. **Combaterea abandonului universitar**, prin politici de sprijin și intervenție timpurie.
9. **Internaționalizarea învățământului superior românesc**, prin stimularea mobilității academice, recunoașterea diplomelor și cooperarea instituțională.
10. **Reglementarea clară a domeniului eticii universitare**, inclusiv prin structuri de prevenție și sancțiune a abaterilor.
11. **Stabilirea unei proceduri transparente privind acordarea și anularea diplomelor și a titlurilor academice**, inclusiv a titlului de doctor.
12. **Creșterea transparenței în toate procesele administrative și academice**, pentru asigurarea integrității instituționale.
13. **Digitalizarea proceselor educaționale și administrative**, prin platforme moderne și interoperabilitate instituțională.
14. **Creșterea accesului la învățământul superior pentru grupurile defavorizate**, prin măsuri de incluziune socială și sprijin financiar (burse sociale, programe dedicate, consiliere).

II. IMPLEMENTAREA ACTELOR NORMATIVE SUBSECVENTE

1. Ordonanțe, ordonanțe de urgență și reglementări specifice, subsecvente

- **OUG nr. 95/2024** – privind măsuri tranzitorii și aspecte de disciplină școlară, bullying, ARACIP.
- Prorogări, completări și modificări aduse de **ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 156 din 30 decembrie 2024** la LEGEA nr. 198 din 4 iulie 2023 învățământului preuniversitar, actualizată

2. Ordine relevante emise în perioada 2023–2025

Exemple selecție tematică:

- **Ordinul ME nr. 6072/2023 și nr. 3069/2024** – privind calendarul implementării.
- **Digitalizare și date educaționale:**
 - Ordin nr. 7.001/2024 – cataloage electronice;
 - Ordin nr. 6.466/2024 – competențe digitale pentru elevi;
 - Ordin nr. 6.902/2023 – indicatori și prognoze educaționale.
- **Curriculum, evaluare, examene naționale:**
 - Ordin nr. 6.479/2024 – Evaluare Națională;
 - Ordin nr. 6.481/2024 – Bacalaureat 2025;
 - Ordin nr. 3.841/2025 – sesiuni speciale Evaluare Națională.
- **Mobilitate și încadrare personal didactic:**
 - Ordin nr. 6.877/2023 – mobilitate 2024–2025;
 - Ordin nr. 7.495/2024 – mobilitate 2025–2026;
 - Ordin nr. 7.887/2024 – centralizator discipline și concursuri.
- **Incluziune, protecție, consiliere:**
 - Ordin nr. 6.631/2023 – Programul „Împreună prindem curaj”;
 - Ordin nr. 3.781/2025 – monitorizare audio-video în școli;
 - Ordin nr. 5.707/2024 – Statutul elevului (actualizat).

3. Prorogări, completări și modificări aduse Legii r. 198/2023 privind învățământul preuniversitar prin OUG nr. 156/2024

3.1 Prorogări până la anul școlar 2026–2027:

1. **Art. 23 lit. f)** - Numărul de elevi per clasă la liceu (min. 15, max. 26) se amână.
2. **Art. 63 alin. (4)** - Alocarea fondurilor pentru securizarea unităților școlare se suspendă.
3. **Art. 67 alin. (4), (6), (7), (8)** - Amânarea înființării Centrului Național pentru Educație Incluzivă (CNEI) și a camerelor-resursă din școli.
4. **Art. 70 alin. (5) lit. a)** - Suspendarea acordării voucherelor educaționale pentru elevii cu CES.
5. **Art. 74 alin. (4)** - Suspendarea finanțării programului „Școala după școală”.
6. **Art. 78 alin. (8)** - Suspendarea stimulentei pentru personalul didactic din zonele prioritare.
7. **Art. 105 alin. (10)** - Amânarea Programului național pentru formarea cadrelor didactice pentru alfabetizare funcțională.
8. **Art. 116-119** - Amânarea reorganizării inspectoratelor în direcții județene și a noului cadru instituțional.
9. **Art. 131 alin. (11)** - Amânarea reducerii normei didactice pentru cadrele implicate în proiecte europene.
10. **Art. 134** - Aplicarea procentului de 15% din bugetul consolidat pentru educație începând cu anul 2026.

11. **Art. 138 alin. (5)** - Suplimentarea costului standard cu 25% pentru școli defavorizate se prorogă.
12. **Art. 139 alin. (2) lit. d) și alin. (7)** - Se amână finanțarea pentru transportul cadrelor didactice și factorii de multiplicare pentru unități mici.
13. **Art. 207 alin. (11)** - Se prorogă reducerea normei pentru profesori cu peste 15 ani vechime.
14. **Art. 217 alin. (3)** - Se amână premiile acordate personalului didactic pentru activități suplimentare.

3.2 Modificări și completări la regimul burselor:

1. **Art. 108 alin. (1[^]1)** - Se reglementează 5 categorii de burse: excelență olimpică I și II, merit, reziliență, socială și tehnologică (prin OUG nr. 95/2024).
2. **Art. 108 alin. (3[^]1)** - Cuanțumuri minime 2024-2025: merit 450 lei, celelalte 300 lei.
3. **Art. 108 alin. (3[^]2)** - Cuanțumuri minime menținute și pentru 2025-2026.
4. **Art. 108 alin. (17[^]1)** - Diferențiere burse excelență olimpică I (int.): loc I = 100% salariu minim; loc II = 75%, loc III = 50%, mențiune = 25%; olimpică II (națională) = 700 lei/lună.

3.3 Alte precizări:

- **Art. 77 alin. (4)** - Programul „Masă sănătoasă” continuă în 2025 cu finanțare dedicată de 1.139.400 mii lei din TVA, prin anexa la Legea bugetului de stat.
- **Art. 138 alin. (9)** - Modificare adusă de OUG nr. 95/2024: finanțare asigurată și pentru școli particulare autorizate provizoriu care nu percep taxe.

Această sinteză reflectă situația actualizată a aplicării Legii r. 198/2023, sub incidența OUG nr. 156/2024 și OUG nr. 95/2024, având impact direct asupra calendarului de reformă în educație.

III. DOMENII CHEIE ȘI STADIUL APLICĂRII

Domeniu	Stadiu aplicare	Observații
Curriculum	În elaborare	Noul curriculum intră în vigoare în 2025–2026
Evaluare națională și BAC	În tranziție	Noua formă BAC – prima promoție 2025–2026
Digitalizare	În curs de implementare	EvEDU, SIIIR, RMU – funcționale parțial
Educație incluzivă, etică	Cadru reglementat prin OUG 95/2024	Formare cadre în desfășurare
Finanțare echitabilă	Implementat parțial	Masă caldă, vouchere culturale, burse sociale
Formarea cadrelor didactice	Demarată etapizat	Ordin 6.569/2024 – certificare psihopedagogică

IV. PROVOCĂRI ȘI RECOMANDĂRI

Context: Implementarea Legii nr. 198/2023 a generat un proces amplu de reformă, dar și o serie de dificultăți structurale care impun măsuri corective și colaborare instituțională constantă.

1. Publicarea integrală a metodologiilor subsecvente

Provocare:

- Deși Legea nr. 198/2023 a intrat în vigoare în iulie 2023, până la începutul anului școlar 2024–2025 nu au fost publicate toate metodologiile, ordinele și ghidurile de aplicare (**Ordinul ME nr. 6072/2023** și **nr. 3069/2024** – privind calendarul implementării).
- Unele acte au fost emise tardiv (ianuarie–martie 2024), generând întârzieri în planificarea și aplicarea corectă a măsurilor la nivelul școlilor.

Recomandare: → Accelerarea finalizării cadrului normativ secundar și comunicarea din timp către inspectorate și unități de învățământ, însoțită de modele și fișe de lucru standardizate.

2. Formarea personalului din unități pe noile reglementări

Provocare:

- Personalul didactic și de conducere a întâmpinat dificultăți în interpretarea și aplicarea noilor reglementări (ex. portofoliul educațional, criterii de evaluare, fișa de inspecție digitală).
- Formările organizate centralizat au fost insuficiente ca număr și durată, mai ales în zonele rurale sau greu accesibile.

Recomandare: → Organizarea, sub coordonarea ISJ Hunedoara, a unor sesiuni tematice județene și interinstituționale, cu accent pe aplicabilitate practică și studii de caz. Instruirea cadrelor trebuie să includă și personalul auxiliar și didactic de sprijin.

3. Sprijin logistic pentru digitalizarea unităților din mediul rural

Provocare:

- Deși peste 80% din școli folosesc catalogul electronic, persistă decalaje în ceea ce privește dotarea cu echipamente, conexiunea la internet și competențele digitale ale personalului în unități din mediul rural.
- Unele școli nu dispun de suficiente laptopuri funcționale pentru profesori sau routere stabile pentru laboratoare/secretariat.

Recomandare: → Completarea distribuției echipamentelor IT în funcție de nevoile reale (nu doar în funcție de numărul de elevi), auditarea logistică anuală a infrastructurii digitale și includerea școlilor cu vulnerabilități în prioritățile CJ/Primăriei pentru cofinanțare sau atragere de fonduri.

4. Alocări bugetare clare pentru infrastructură și siguranță școlară

Provocare:

- Unele programe (ex. „Masă sănătoasă”, „Creșa verde”) presupun investiții logistice rapide, însă multe unități școlare nu au resursele necesare pentru amenajări, avize ISU sau dotări conforme.
- Finanțarea infrastructurii școlare depinde încă masiv de UAT-uri, care nu au buget previzibil pentru astfel de cheltuieli în regim de urgență.

Recomandare: → Stabilirea unor plafoane minime de cofinanțare de la bugetul de stat, însoțite de ghiduri pentru atragerea fondurilor externe, și consultări lunare ISJ–APL–CJ pentru prioritizarea unităților cu risc funcțional.

5. Consolidarea colaborării ISJ – Instituția Prefectului – Autoritățile Publice Locale

Provocare:

- Reforma educației presupune o schimbare de mentalitate și practică administrativă, care nu

poate fi realizată fără sprijin constant din partea autorităților locale și a instituțiilor de coordonare teritorială.

• În multe cazuri, deciziile privind rețeaua școlară, resursele umane și infrastructura nu sunt asumate coerent la nivel local.

Recomandare: → Operaționalizarea Comisiei de Dialog Social ca **instrument real de guvernare locală a educației**, prin:

- planuri de acțiune comune ISJ Hunedoara–CJ Hunedoara –Primării–Prefectură;
- monitorizarea lunară a indicatorilor-cheie;
- crearea unui registru județean al unităților în tranziție (reorganizare, fuziune, risc).

Concluzie

Provocările semnalate nu subminează reforma, ci indică **puncte critice care pot fi corectate prin cooperare interinstituțională, predictibilitate normativă și prioritizare bugetară**. ISJ Hunedoara își exprimă disponibilitatea de a coordona aceste direcții cu sprijinul Comisiei de Dialog Social.

V. EXTRAS DIN RAPORTUL DE ACTIVITATE – MINISTRUL EDUCAȚIEI, LIGIA DECA (2022–2024)

„Educația este fundamentul unei națiuni. Raportul sintetizează parcursul ultimilor doi ani și peste două luni de activitate a echipei Ministerului Educației. Împreună, am făcut lucruri care vor apropia școala de ceea ce ne dorim cu toții să fie.”

1. Aplicarea Legii nr. 198/2023 – Cadru strategic

- **Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023** a fost inclusă în pachetul de reforme strategice asumate prin programul „România Educată”.
- A fost publicată în Monitorul Oficial nr. 613/05.07.2023, iar până în aprilie 2024 au fost elaborate 281 de ordine, hotărâri și metodologii necesare implementării.
- Calendarul de aplicare a fost ajustat prin Ordinul nr. 3069/2024, cu extinderea termenelor pentru Statutul Elevului, ROFUIP, portofoliul educațional și noile standarde didactice.

2. Reforma curriculară și educație incluzivă

- Înlocuirea planurilor-cadru cu **profiluri de formare**, axate pe competențe.
- Centrarea evaluării pe feedback constructiv și sprijin educațional personalizat.
- Norme actualizate privind integrarea elevilor cu CES și consolidarea educației incluzive.

3. Structuri instituționale: UFIP și CNFIP

- A fost înființată **Unitatea pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar (UFIP)** (art. 123), cu rol în standardizarea costurilor și redistribuirea fondurilor.
- A fost operaționalizat **Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar (CNFIP)** (art. 138–139), responsabil cu avizarea și reglementarea metodologiilor de finanțare.

4. Digitalizare sistemică

- Alocare de **peste 3,5 miliarde euro prin PNRR** pentru infrastructură digitală și sisteme informatice (RMU, EvEDU, SIIIR, cataloage electronice).
- **Catalogul electronic integrat**, reglementat prin Ordinul privind SIMS (art. 133), se află în fază avansată de implementare la nivelul ISJ Hunedoara.
- Evaluările naționale vor deveni **integral digitalizate până în anul 2027–2028**.

5. Reglementări operaționale

- Ordinul nr. 6755/2023 – privind organizarea programului „Săptămâna Verde” (art. 115).
- Ordinul nr. 4018/2024 – cadru pentru înscrierile la creșe și grădinițe (art. 30).
- Criterii pentru Programul Național „Masă Sănătoasă” (art. 77).

6. Resurse umane și standarde profesionale

- **Ordinul nr. 7386/2024** a introdus profilurile profesionale pentru toate nivelurile carierei didactice (art. 115, 166).
- Au fost elaborate metodologii privind mobilitatea, titularizarea și normarea personalului didactic (art. 176–210).

7. Sprijin educațional: burse, rechizite, echipamente

- Burse majorate și acordate pentru peste **1,2 milioane elevi** (inclusiv 738.000 burse sociale).
- **Ajutor pentru achiziționarea de calculatoare** (200 euro/elev) – 2.174 beneficiari în județ.
- **Pachete de rechizite** standardizate, livrate pe clase.
- Implementarea locală a programului „Masă Sănătoasă”.

8. Activități remediale și portofoliu educațional

- Programul național „Învățare remedială” (art. 207–208) a fost lansat în 2024.
- Portofoliul educațional este **obligatoriu începând cu anul școlar 2024–2025** pentru elevii din ciclul primar.

9. Climat școlar, siguranță, consiliere

- **UG nr. 95/2024** reglementează sancționarea cazurilor de bullying și instituirea comisiilor de disciplină în școli.
- Reglementări privind supravegherea audio-video, consimțământul și durata păstrării înregistrărilor.
- Programul „Împreună prindem curaj”, activ în toate județele, inclusiv Hunedoara (finanțare: 3,2 mil. lei).

10. Monitorizare și calitate educațională

- Conform art. 232 din Legea nr. 198/2023, ARACIP aplică proceduri de avertizare și sancționare pentru unitățile cu evaluări negative.
- ISJ Hunedoara raportează implementarea măsurilor conform standardelor ARACIP.

Stadiul implementării în județul hunedoara (la 02.07.2025)

Domeniu	Stadiu actual
Ordin normative majore	Publicate și implementate (Statut Elev, ROFUIP, portofolii etc.)
Catalog electronic	Implementare în curs – peste 90% din unități migrate
Burse, rechizite, masă sănătoasă	Finalizate conform calendarului 2024–2025
Activități remediale	Active în majoritatea unităților din județ
Măsuri anti-violență și disciplină	Comisii funcționale, program național activ
Monitorizare ARACIP	Proceduri operaționalizate, acțiuni corective aplicate

RECOMANDĂRI (pentru semestrul II/ 2025):

1. Finalizarea migrării integrale la catalogul digital.
2. Consolidarea sistemului de raportare privind măsurile ARACIP.

3. Raportare lunară pe programul anti-bullying.
4. Organizarea de formări tematice pe noile standarde didactice.
5. Colectarea și transmiterea datelor de impact educațional către MEC.

VI. INVESTIȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR *Extras din raportul Ligiei Deca¹*

1. Bugetul total al educației – componenta preuniversitară

- În 2024, bugetul total pentru educație a fost de **peste 74 miliarde lei**, dintre care **majoritatea a fost direcționată spre învățământul preuniversitar** (inclusiv salarii, burse, masă caldă, digitalizare, infrastructură).

2. Programul Masă sănătoasă / Masă caldă

- Extindere de la 350 la **1.000 de școli beneficiare**;
- **Valoare estimată: peste 1 miliard lei** pentru anul 2024;
- Prioritate pentru mediul rural și comunități defavorizate.

3. Burse școlare – sprijin direct pentru elevi

- Acordate **peste 1,2 milioane de burse anual**;
- **Valoare totală 2023–2024: peste 4 miliarde lei** (~820 milioane euro);
- A fost introdus un **sistem digitalizat de evidență și plată** a burselor.

4. Investiții în personal – consiliere și sprijin educațional

- Înființare a **1.200 de posturi de consilieri școlari și personal didactic de sprijin**;
- Crearea rețelei de **centre județene de resurse pentru consiliere și intervenție psihopedagogică** (CJR-CIPP);
- Finanțare prin buget de stat și fonduri externe nerambursabile.

5. Digitalizare și infrastructură educațională

- Echipamente distribuite:
 - **55.000 de laptopuri** pentru profesori;
 - **250.000 de tablete** pentru elevi;
 - **20.000 de camere video + routere 4G** pentru clase;
- Fonduri din PNRR – Componenta Educație: **circa 700 milioane euro** pentru preuniversitar.

6. Investiții în clădiri școlare și reabilitare

- Prin PNRR și buget național:
 - Reabilitarea și dotarea a **peste 750 de școli și grădinițe**;
 - Construirea de **creșe moderne** în cadrul proiectului „Creșa Verde” (peste 100 unități în lucru);
 - Valoare estimativă totală: **peste 1 miliard euro** în perioada 2022–2024 .

Concluzie

Domeniu	Investiție estimată
Burse elevi	4 miliarde lei
Masă caldă / sănătoasă	1 miliard lei
Digitalizare preuniversitar	~700 milioane euro

¹ Raport de activitate: Ligia Deca, Ministrul Educației [octombrie 2022 - decembrie 2024] | Ministerul Educației și Cercetării https://www.edu.ro/raport_activitate_mandat_Ligia_Deca_10_2022_12_2024

Domeniu	Investiție estimată
Clădiri și reabilitări	~1 miliard euro
Posturi noi & consilieri	>1.200 posturi create

VII. ALTE REALIZĂRI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR *Extras din raportul Ligiei Deca*²

1. Reforma Statutului Elevului

- A fost actualizat Statutul Elevului printr-un nou ordin, care întărește **drepturile și responsabilitățile elevilor**, inclusiv prevederi clare privind **disciplina, bullying-ul și siguranța în școală**.

2. Reforma evaluării naționale și a BAC-ului

- S-au introdus **noi tipuri de evaluare**, cu accent pe competențe;
- Prima promoție evaluată pe baza noii metodologii este cea din **2027**, dar măsurile de tranziție au fost aplicate începând cu anul școlar **2023-2024**.

3. Generalizarea catalogului electronic

- La finalul anului 2024, peste **80% din școli** foloseau catalog electronic;
- Se înregistrează un **salt de la 248 școli în 2022 la peste 5.000 de unități în 2024**, datorită programelor susținute prin PNRR și sprijin logistic.

4. Consiliere și protecție emoțională

- Lansarea programului „Împreună prindem curaj” în peste **700 de unități**;
- Crearea de **echipe multidisciplinare pentru prevenirea abandonului și intervenție în cazuri de violență școlară**.

5. Modernizarea inspecției școlare

- Reformarea corpului de inspectori: evaluări tematice, inspecții digitale;
- S-a introdus **fisa unică digitală de inspecție**, interoperabilă cu SIIIR și RMU.

6. Creșterea autonomiei unităților școlare

- Directorii au primit dreptul de a propune **propria organigramă și posturi vacante**, în funcție de specificul comunității școlare.

7. Campanii naționale și prevenție

- Campanii de informare pentru părinți: „Școala fără frică”, „Stop Bullying”, „Conectat la Educație”;
- Ghiduri distribuite în peste **10.000 de exemplare**, plus versiuni digitale în fiecare județ.

8. Programul „Profesori Motivați”

- Liniile de finanțare PNRRAS și Proiecte pentru Remediere Școlară (granturi pentru medii defavorizate);
- Intervenții în peste **1.500 de școli vulnerabile** cu impact direct în reducerea decalajelor.

VIII. STADIUL IMPLEMENTĂRII/APLICĂRII LEGII NR. 198/2023 PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR ȘI A ACTELOR NORMATIVE SUBSECVENTE

² Raport de activitate: Ligia Deca, Ministrul Educației [octombrie 2022 - decembrie 2024] | Ministerul Educației și Cercetării https://www.edu.ro/raport_activitate_mandat_Ligia_Deca_10_2022_12_2024

A. Puncte tari (avantaje și progrese remarcabile)

1. Cadru legislativ modern și coerent

Legea nr. 198/2023 oferă o viziune actualizată asupra învățământului, adaptată provocărilor contemporane. Aceasta pune accent pe competențe, incluziune, digitalizare și transparență instituțională.

2. Implementare etapizată – flexibilitate strategică

Etapizarea măsurilor permite adaptarea instituțională fără a crea blocaje sau rezistență excesivă la schimbare. Tranziția 2023–2026 este realistă, cu obiective progresive.

3. Incluziune socială și sprijin pentru elevii vulnerabili

Măsuri precum bursele de reziliență, voucherele pentru elevii cu CES și suplimentarea finanțării pentru școlile defavorizate indică o orientare clară spre echitate.

4. Digitalizare – început promițător

Extinderea catalogului electronic în peste 80% din școli, interconectarea platformelor RMU, SIIIR și EvEDU demonstrează angajamentul real în modernizarea sistemului.

5. Investiții considerabile în infrastructură și personal

Peste 1 miliard de lei pentru masa caldă, 4 miliarde lei pentru burse și dotări IT (laptopuri, camere video), precum și crearea a 1.200 de posturi de consilieri școlari.

6. Reformarea evaluării și a curriculumului

Centrarea pe competențe și feedback educațional – se renunță la accentul excesiv pe memorare, în favoarea formării de abilități relevante pentru viață și carieră.

7. Creșterea siguranței în școli

Implementarea monitorizării video și reglementarea procedurilor disciplinare contribuie la crearea unui climat educațional sigur și predictibil.

8. Colaborare interinstituțională consolidată

Se remarcă parteneriatul activ dintre ISJ, Prefectură și autoritățile locale în susținerea reformelor și monitorizarea implementării lor.

9. Formarea profesională a cadrelor didactice

Au fost demarate cursuri și certificări psihopedagogice, iar participarea profesorilor în proiecte europene este încurajată și susținută legislativ.

10. Statutul Elevului – revizuire modernă

Ordinul nr. 5707/2024 introduce clarificări importante privind drepturile, obligațiile și măsurile disciplinare care vizează atât protejarea elevului, cât și responsabilizarea lui.

B. Critici fundamentate (provocări și disfuncționalități identificate)

1. Întârzierea metodologiilor subsecvente

Lipsa normelor tehnice face ca multe prevederi din lege să rămână neaplicate. Directorii, profesorii și inspectoratele se confruntă cu aspect inedite în aplicarea concretă a noilor prevederi.

2. Aplicare neuniformă și ritm inegal între județe/unități

Unele județe sau unități au început implementarea rapid, altele au rămas în faza de informare, generând discrepanțe în aplicarea reformei.

3. Prorogarea prevederilor esențiale

Articole precum reorganizarea inspectoratelor, normele didactice reduse sau voucherele pentru elevii cu CES au fost amânate până în 2026–2027. Aceasta reduce impactul imediat al reformei.

4. Digitalizare parțială și lipsuri în infrastructură IT

În mediul rural și în școli defavorizate, lipsa echipamentelor, a conexiunii la internet sau a personalului IT afectează profund implementarea platformelor digitale.

5. Formarea profesională – acoperire parțială

Multe cadre didactice nu au participat încă la cursuri de formare în noile reglementări, evaluare sau utilizare a platformelor digitale.

6. Sarcini administrative crescute fără resurse

Unitățile de învățământ au fost obligate să creeze comisii, să instaleze camere, să actualizeze registre și proceduri fără asigurarea unui sprijin bugetar corespunzător.

7. Lipsa unei campanii publice de comunicare și formare a opiniei publice

Elevii, părinții și comunitățile locale nu au fost suficient informați și implicați în înțelegerea scopurilor și beneficiilor reformei.

8. Diferență între angajamentele PNRR și realitatea din teren

Deși sunt alocate sume mari, implementarea este fragmentară și se poate pierde finanțare dacă nu sunt atinse jaloanele prevăzute.

9. Implementarea neuniformă a noului Statut al Elevului

Deși adoptat, nu există o monitorizare eficientă a respectării prevederilor în toate unitățile școlare.

10. Pericolul unei reforme parțiale și formale

Dacă nu se accelerează măsurile restante, Legea riscă să rămână un proiect promițător, dar incomplet și lipsit de impact real.

IX. RECOMANDĂRI ADMINISTRATIVE ȘI CONCLUZII

1. Accelerarea publicării metodologiilor subsecvente

Multe dispoziții ale Legii nr. 198/2023 nu pot fi aplicate în lipsa normelor tehnice de punere în aplicare.

Ministerul Educației și Cercetării este încurajat să asigure **predictibilitate și transparență** în procesul de elaborare, consultare și adoptare a acestora.

2. Instruirea personalului din unități

Este esențială organizarea de **formări descentralizate, aplicate și adaptate specificului școlar**, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru personalul de conducere, în domenii precum:

- utilizarea noilor platforme digitale (EvEDU, RMU, SIMS);
- proceduri administrative și formulare noi;
- reglementări disciplinare și aplicarea Statutului Elevului.

3. Sprijin logistic pentru digitalizare în mediul rural

Numeroase unități școlare din zonele rurale nu dispun de infrastructură IT minimă funcțională (rețea, servere, echipamente de bază), ceea ce afectează implementarea digitalizării.

Este necesară o **strategie de dotare echitabilă**, corelată cu gradul de vulnerabilitate al unității și cu sprijin tehnic asigurat în teritoriu.

4. Alocări bugetare clare pentru infrastructură și siguranță

Aplicarea măsurilor privind siguranța elevilor (camere audio-video, pază umană, acces controlat) presupune resurse bugetare alocate predictibil și cu destinație precisă. Acestea trebuie asumate deopotrivă la nivel **local (APL)** și **central (MEd)**, cu sprijin în atragerea de fonduri externe.

5. Consolidarea colaborării ISJ Hunedoara – Prefectură – APL

Succesul reformei educaționale depinde de o **cooperare interinstituțională reală și funcțională**.

Se recomandă:

- constituirea unor **grupuri de lucru mixte**;
- elaborarea unui plan comun de monitorizare a reformei;
- 6. sprijin coordonat pentru unitățile de învățământ în tranziție (fuzionări, reorganizări, lipsuri logistice).

7. Extinderea profilului de calificare pentru funcțiile administrative

Se recomandă revizuirea normelor privind ocuparea funcțiilor de conducere, îndrumare și control din unitățile de învățământ (ex. administrator patrimoniu, contabil, consilier educativ), astfel încât: să fie permis accesul și pentru absolvenți de studii juridice, economice sau tehnice, în funcție de specificul postului; să se permită organizarea unor **cursuri PERD** de conversie/adaptare profesională în colaborare cu CCD-uri sau instituții acreditate.

Scop: creșterea gradului de ocupare a posturilor vacante, eficientizarea activității administrative și adaptarea funcțiilor la nevoile reale ale unităților școlare.

CONCLUZIE GENERALĂ

Legea nr. 198/2023 are **potențialul de a redefini** sistemul de învățământ românesc printr-o abordare **modernă, incluzivă și orientată spre competențe**.

Progresele înregistrate – în digitalizare, siguranță școlară, burse și evaluare – sunt **încurajatoare**.

Totuși, **lipsa unor norme complete, prorogările succesive și aplicarea neuniformă** pot reduce impactul pozitiv dacă nu sunt corectate prompt.

Este esențial ca toate instituțiile responsabile – **Ministerul Educației și Cercetării, inspectoratele școlare, autoritățile locale** – să:

- accelereze implementarea coerentă a reformei;
- asigure resursele umane, financiare și tehnice necesare;
- comunice clar și transparent cu toți actorii educaționali.

Numai prin acțiuni coordonate și susținute, reforma educațională poate deveni o realitate durabilă și funcțională – nu doar un deziderat legislativ.

Surse:

2. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/271896> -Legea nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar
3. <http://www.edu.ro/legislatie-ordine-ministru-Lista-completă-a-ordinelor-aferente-Legislație-Ordine-de-ministru-Ministerul-Educației-și-Cercetării-acte-normative-subsecvente>
4. [https://www.edu.ro/raport_activitate_mandat_Ligia_Deca_10_2022_12_2024-Raport de activitate: Ligia Deca, Ministrul Educației \[octombrie 2022 - decembrie 2024\] | Ministerul Educației și Cercetării](https://www.edu.ro/raport_activitate_mandat_Ligia_Deca_10_2022_12_2024-Raport-de-activitate-Ligia-Deca-Ministrul-Educației-octombrie-2022-decembrie-2024-Ministerul-Educației-și-Cercetării)